

УДК 336.2.(477)

**АДАПТАЦІЯ ОКРЕМИХ ПРИНЦИПІВ ПЛАНУ ДІЙ ДЛЯ
БОРотьБИ З РОЗМИВАННЯМ БАЗИ ОПОДАТКУВАННЯ І
ПЕРЕМІЩЕННЯМ ПРИБУТКІВ ЗА КОРДОН, РОЗРОБЛЕНОГО
ОРГАНІЗАЦІЄЮ ЕКОНОМІЧНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА І
РОЗВИТКУ (ПЛАН ДІЙ BEPS), ДО НАЦІОНАЛЬНОГО
ЗАКОНОДАВСТВА**

**ADAPTATION OF CERTAIN PRINCIPLES OF ANY DEVELOPMENT
PLAN TO FIGHT AGAINST THE BURDEN OF TAXATION AND LOSS
OF BUDGETARY PROFITS, DEVELOPED BY THE ECONOMIC
COOPERATION AND DEVELOPMENT ORGANIZATION (BEPS
ACTION PLAN), TO THE NATIONAL LEGISLATION.**

А.В. Колісников, І.М. Крутько

Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

A. Kolesnikov, I. Krutko

Ukrainian State University of Railway Transport (Kharkiv)

На сьогодні існує безліч можливостей для виведення капіталу в низькоподатковій юрисдикції, використання різноманітних фінансових схем і побудови вигідних корпоративних структур, а зростаючі темпи глобалізації лише пришвидшують рух фінансових потоків. Усе це часто призводить до проходження коштів «повз» державні бюджети.

Двосторонні угоди про уникнення подвійного оподаткування (далі – «податкові угоди»), які було укладено ще декілька років тому, на нинішній день сприймаються багатьма країнами як недостатні методи для забезпечення «чесної гри» з боку бізнесу.

Через це країни-учасниці ОЕСР спільно з країнами G20 розробили заходи протидії розмиванню податкової бази та виведенню прибутків (План BEPS) [1]. Для впровадження деяких із цих заходів необхідно внести зміни безпосередньо до існуючих податкових угод.

У 2016 році Україна розпочала процес підготовки до запровадження Плану дій для боротьби з розмиванням бази оподаткування і переміщенням прибутків за кордон (BEPS) [1], який передбачає 15 дій для усунення прогалів у міжнародному податковому регулюванні і розбіжностей в національному податковому законодавстві різних країн, які уможливають «приховування» корпоративного прибутку та його штучне переміщення у низькоподатковій юрисдикції, де компанії не здійснюють економічної діяльності. З 1 січня 2017 року приєдналася до Inclusive Framework on BEPS, програми розширеного співробітництва

з питань імплементації плану протидії практикам BEPS.

Підвищення ефективності податкового регулювання відповідно до Плану дій BEPS вкрай важливе для забезпечення фінансової стабільності в Україні в умовах переходу до вільного руху капіталу, передбаченого Законом України «Про валюту і валютні операції» [3].

Приєднання та прийняття нових нормативних актів дозволить уникнути визнання України як країни, що не співпрацює з питань оподаткування. Це, в свою чергу, розширить можливості для ведення українським бізнесом повноцінної діяльності на зовнішніх ринках, уникаючи упередженого ставлення з боку іноземних контрагентів, банків та інвесторів.

Робота за міжнародними стандартами прозорості зробить український бізнес рівноправним гравцем на міжнародних ринках, що сприятиме розширенню його присутності за кордоном, збільшенню інвестиційної привабливості України і поштовху її економічного зростання.

До Багатосторонньої конвенції (англійською Multilateral Convention to Implement Tax Treaty Related Measures to Prevent BEPS або MLI) [4] приєдналось більше 80 країн. Приєднання до міжнародної конвенції є одним із 15 кроків, передбачених Планом BEPS (англійською Base Erosion and Profit Shifting) – проектом Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) з розробки заходів протидії розмиванню податкової бази та виведенню прибутків. Багатостороння конвенція зобов'язує країни, що її підписали, виконувати певні вимоги у сфері міжнародного оподаткування.

Багатостороння конвенція є доволі гнучким і швидким способом зміни окремих положень великої кількості податкових угод одночасно. Одні переговори, один підпис та одна ратифікація для однієї країни змінюють одночасно всі міжнародні податкові домовленості країни – саме в цьому полягає концепція Багатосторонньої конвенції.

[1] Плану дій для боротьби з розмиванням бази оподаткування і переміщенням прибутків за кордон (BEPS) [Електронний ресурс] // OECD. – 2015. – Режим доступу до ресурсу: bepsinua.bank.gov.ua/beps/.

[2] Проект ЗАКОН УКРАЇНИ Про внесення змін до Податкового кодексу України з метою імплементації Плану протидії розмиванню бази оподаткування та виведенню прибутку з-під оподаткування [Електронний ресурс] // Міністерство фінансів України. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: www.minfin.gov.ua/uploads/redactor/files/Законопроект%20БЕПС.pdf.

[3] Закон України «Про валюту і валютні операції» [Електронний ресурс] // ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: zakon.rada.gov.ua/laws/card/2473-19.

[4] БАГАТОСТОРОННЯ КОНВЕНЦІЯ про виконання заходів, які стосуються угод про оподаткування, з метою протидії розмиванню бази оподаткування та виведенню прибутку з-під оподаткування [Електронний ресурс] // ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/376_001-16#n2.